

คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ปรัชญาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

“คุณธรรมนำความรู้
บูรณาการความหลากหลายทางวัฒนธรรม”

วิสัยทัศน์

“ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการด้าน
มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียน”

พันธกิจคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

๑. ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีศักยภาพและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม
๒. ผลิตผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทางวิชาการในด้านมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน สามารถปรับใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ประเทศ และนานาชาติ
๓. บริการวิชาการด้านมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม โดยความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มุ่งส่งเสริมและยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล
๕. บริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ความสำคัญของการจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา

ปัจจุบันคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีระบบการให้การช่วยเหลือนักศึกษาหลายฝ่าย เช่น อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา งานพัฒนานักศึกษา งานทะเบียนและทุนการศึกษา ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา แต่การเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาทำให้นักศึกษาต้องใช้ความคิด แสดงออกและดูแลตนเองในลักษณะที่มีความเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องรับผิดชอบมากกว่าในระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา จะเป็นนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางด้านภูมิหลังของครอบครัว ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ทักษะความสามารถ และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ประกอบกับการได้รับอิสรเสรีภาพมากขึ้นทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เกิดปัญหาการปรับตัวในการเรียนและการดำเนินชีวิต

ฝ่ายพัฒนานักศึกษา จึงเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เข้มแข็งและเน้นเชิงรุกมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นการให้อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในการอบรมให้เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพกับนักศึกษา อันส่งผลให้เกิดทักษะและประสบการณ์ในการช่วยเหลือนักศึกษา ทั้งนี้ทางงานพัฒนานักศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะให้การให้การปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความอบอุ่น มีความรู้สึกเป็นครอบครัวเดียวกัน มีร่างกาย จิตใจ สติปัญญาที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดีและมีความสุข

วัตถุประสงค์ของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

1. เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเป็นที่พึ่งและรับฟังปัญหาของนักศึกษาตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้
3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี ระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และวิทยาลัย

นโยบาย

1. เพื่อพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ให้สามารถช่วยเหลือตนเองเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายทางการศึกษาของนักศึกษาได้
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาและคณาจารย์
3. เพื่อพัฒนานักศึกษาใหม่ให้มีทักษะชีวิตและสามารถแก้ปัญหาต่างๆทั้งด้านการศึกษาและชีวิตประจำวันได้

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี

๑. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
๒. มีความรับผิดชอบดี
๓. ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา
๔. มีความรู้กว้างขวางและทันเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
๕. มีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
๖. มีเหตุผลและมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา
๗. มีความเมตตากรุณา
๘. ใฝ่ต่อการรับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว
๙. มีหลักจิตวิทยาในการให้การปรึกษาและมีจรรยาอาจารย์ที่ปรึกษา
๑๐. มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีได้
๑๑. รู้บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี
๑๒. มีประสบการณ์ในหน้าที่งานอาจารย์ที่ปรึกษา
๑๓. มีจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษา

จรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษา

เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาต้องทำหน้าที่ให้การปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ อบรมดูแลนักศึกษา จึงมีความจำเป็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณ จรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษามีดังต่อไปนี้

๑. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องคำนึงถึง สวัสดิภาพของนักศึกษา โดยจะไม่กระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่นักศึกษาอย่างไม่เป็นธรรม
๒. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องรักษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักศึกษาในความดูแลให้เป็นความลับ
๓. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องพยายามช่วยเหลือนักศึกษาจนสุดความสามารถ (ภายในขอบเขตความสามารถของตน) หากมีปัญหาใดที่เกินความสามารถที่จะช่วยเหลือได้ก็ควรแนะนำนักศึกษาผู้นั้นไปรับบริการจากบุคลากรอื่น เช่น นักแนะแนว แพทย์ จิตแพทย์ และนักกฎหมาย เป็นต้น
๔. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์บุคคลหรือสถาบันใด ๆ ให้นักศึกษาฟังในทางที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่บุคคลหรือสถาบันใด
๕. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่เหมาะสมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพในสาขาที่ตนสอน และมีศีลธรรมจรรยาบรรณที่ดีงาม เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

๑. มีนักศึกษาภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาไม่เกิน 25 คน (หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ขออนุมัติเป็นรายกรณีไป)
๒. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ ประกาศ กฎระเบียบ และข้อมูลต่างๆ ในการศึกษาของนักศึกษา ดังที่ระบุไว้ในคู่มือ
๓. ให้คำปรึกษา แนะนำด้านการศึกษา ส่วนตัว และสังคม ตลอดจนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา
๔. มีตารางเวลาการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่หากนักศึกษามีปัญหาเร่งด่วนก็สามารถนัดหมายเพื่อขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้นอกตาราง
๕. นัดหมายนักศึกษา โดยจัดทำเป็นตารางที่จะให้นักศึกษาพบเป็นรายกลุ่มหรือบุคคล รวมทั้งสถานที่ที่จะให้พบ
๖. แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองในเรื่องการให้คำที่ปรึกษาแก่นักศึกษา
๗. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเคร่งครัด
๘. ในการให้คำปรึกษาให้มีการบันทึกข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ (แฟ้มประกอบด้วยแบบบันทึกการให้คำแนะนำช่วยเหลือ แบบบันทึกการพบนักศึกษา)
๙. อื่นๆ ที่เห็นว่าจะช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จและสถาบันมีชื่อเสียง

หน้าที่ของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

๑. นักศึกษาต้องเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาการเรียน หรือปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ
๒. นักศึกษาต้องเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามตารางเวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดไว้ เว้นแต่เมื่อมีปัญหาเร่งด่วนสามารถเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตลอดเวลาทำการ
๓. นักศึกษาต้องรับฟังคำแนะนำตักเตือนของอาจารย์ที่ปรึกษา

เครื่องมือสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา

๑. คู่มือนักศึกษา
๒. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา
๓. แบบฟอร์มสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย
 ๑. แบบบันทึกการพบนักศึกษา
 ๒. แบบตาราง Office hours
 ๓. แบบบันทึกการส่งต่อ และแก้ไขปัญหานักศึกษา
 ๔. แบบประเมินอาจารย์ที่ปรึกษา
๔. ระเบียบสะสมของนักศึกษา

วิธีการให้คำปรึกษา

๑. วิธีในการสร้างสัมพันธภาพ

๑. สร้างบรรยากาศเป็นมิตร อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส
๒. เปิดเผยไม่มีลัทธิลบลมคมใน
๓. มีความสนใจ มีความเมตตากรุณา
๔. มีความจริงใจและปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย
๕. ยอมรับทั้งคุณค่า และความแตกต่างของบุคคล
๖. พยายามทำความเข้าใจทั้งความรู้สึก ปัญหา และความต้องการของนักศึกษา
๗. ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาอย่างจริงจังและจริงใจ

๒. การให้คำแนะนำและการปรึกษา

๑. การให้คำแนะนำ (advising) เป็นวิธีการที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือแก่นักศึกษามากที่สุด สิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำนักศึกษามักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติที่ใช้กันอยู่เป็นประจำ หรือปัญหาเล็กน้อยอื่น ๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะและประสบการณ์มากกว่านักศึกษา อาจให้คำแนะนำเพื่อให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาได้

๒. การปรึกษา (counseling) เป็นกระบวนการช่วยเหลือให้นักศึกษาเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อมปัญหาที่เผชิญอยู่ และสามารถทำความเข้าใจดังกล่าวมาแก้ปัญหา หรือตัดสินใจเลือกเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง หรือเพื่อปรับปรุงตัวที่ดีในอนาคต

ระบบการควบคุมดูแล การให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาปริญญาตรี

อ้างอิง

คณะพยาบาลศาสตร์. (2545). *คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาคณะพยาบาลศาสตร์*. มหาวิทยาลัยพายัพ:

ศูนย์บริการงานพิมพ์ มพย.

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา. (2553). *คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา*
ปีการศึกษา 2553. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2534). *ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย*.
กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พรีน จำกัด.

ภาคผนวก

บันทึกการพบนักศึกษา

ระดับชั้น () ปี 1 () ปี 2 () ปี 3 () ปี 4

สาขาวิชา.....

ประจำเดือน.....ภาคเรียนที่ปีการศึกษา.....ชื่อครูที่ปรึกษา.....

ครั้งที่	ว/ด/ป เวลา	เรื่อง	จำนวน นศ. ที่มาพบ (คน)
1	วันที่..... เวลา.....		
2	วันที่..... เวลา.....		
3	วันที่..... เวลา.....		
4	วันที่..... เวลา.....		
5	วันที่..... เวลา.....		
6	วันที่..... เวลา.....		

ลงชื่อ

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บันทึกการให้คำแนะนำช่วยเหลือ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ-สกุล (นาย/นางสาว).....เพศ () ชาย () หญิง อายุ.....ปี

ระดับชั้น () ปี 1 () ปี 2 () ปี 3 () ปี 4

สาขาวิชา.....

อาจารย์ที่ปรึกษา.....

การมาพบ	ปัญหา
() มาพบผู้ให้คำปรึกษาเอง	() ปัญหาการเรียน
() ถูกแนะนำให้มาพบ	() ปัญหาเรื่องพฤติกรรม
() อื่นๆ ระบุ	() ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
	() อื่นๆ ระบุ.....

ปัญหา	การช่วยเหลือ	ผลที่ได้รับ

เริ่มเวลา.....น. สิ้นสุดเวลา.....น. รวม.....นาที

ลงชื่อ.....ผู้ให้คำแนะนำ

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษา

...../...../.....

แบบประเมินความพึงพอใจการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง : 5= มากที่สุด, 4= มาก, 3= ปานกลาง , 2= น้อย , 1 = น้อยที่สุด

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
1. มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม					
2. มีความประพฤติเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี					
3. มีความเป็นกันเองแก่นักศึกษา					
4. ตรงต่อเวลา					
5. มีความมั่นคงทางอารมณ์					
6. มีความเสียสละ					
7. จริงใจในการช่วยเหลือนักศึกษา					
8. สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของนักศึกษาได้					
9. มีความเป็นประชาธิปไตย					
10. มีเหตุผลและมีความสามารถช่วยเหลือนักศึกษา แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง					
11. สามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับ					
12. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ					
13. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว					
14. ให้คำปรึกษานักศึกษาในการคบเพื่อน					
15. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางตัว					
16. ให้คำปรึกษาด้านความประพฤติ					
17. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ					
18. ให้คำแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรม					
19. ให้คำแนะนำด้านการเงิน ทุนการศึกษา หรือกองทุน					
20. ให้คำแนะนำด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
รวม					

ข้อเสนอแนะ:.....

.....

.....